CORPURILE LEGIUITOARE

ŞEDINŢELE DE VINERI

CAMERA

D. Vaida-Voevod a fost ales preşedinte

Şedinţa se deschide la ora 10,45.

Pe banca ministerială d-nii: Armand Călinescu, preşedintele consiliului, Victor Iamandi, Gr. Gafencu, Petre Andrei, g-ral N. Marinescu, M. Ralea, Silviu Dragomir, N. Zigre, N. Cornăţeanu, Traian Pop, I. Bujoi, subsecretari de stat: Eugen Titeanu, Ţoni, pr. Nae Popescu, Ion Marin Sadoveanu, Băran şi Mihail Şerban.

D. preşedinte al consiliului este primit de adunare cu aplauze frenetice.

D. C. DOBRESCU director la Cameră, anunţă, că deputatul cel mai în vârstă este d. N. Comşa, care urmează să prezideze şedinţa de constituire.

D. COMŞA ocupând fotoliul prezidenţial, spune, că la ordinea de zi este alegerea preşedintelui Adunării.

D. C. RADULESCU-MOTRU propune ca preşedinte al Adunării pe d. Alex. Vaida Voevod.

Adunarea aclamă pe d. Vaida, ca preşedinte.

D. Comşa trece fotoliul prezidenţial d-lui Vaida Voevod.

Cuvântarea d-lui Al. Vaida-Voevod

D. consilier regal, dr. Alexandru Vaida Voevod, preşedinte:

Onorată Cameră, domnilor deputaţi, înainte de toate daţi-mi voe ca să vă mulţumesc cu emoţie pentru marea onoare ce mi-aţi făcut-o şi pentru simpatia pe care mi-aţi manifestat-o.

Imi dau seama că această onoare şi simpatie nu este adresată individului, ci unor anumite idei pe care le-am susţinut cu dârjenie: ideia naţională şi a reformelor sociale, necesare pentru ca naţiunea să fie puternică. (Aplauze prelungite).

In cursul anului trecut ţara a avut nemărginita durere de a pierde pe Marea ei Regină Maria, care alături de gloriosul Rege Ferdinand, şi-a pus sufletul întreg şi netărmurita-i putere de jertfă la temeliile acestei Românii întregite.

Niciodată doliul n'a căzut mai greu peste sufletele româneşti de la un capăt la celălalt al ţării, ca la plecarea dintre noi a acestei magnifice ctitoare a unui nou destin românesc.

Icoana ei împărătească ne va rămânea pentru totdeauna în amintirile noastre şi a celor ce vor veni pe urmele noastre legată de cele mai cutremurătoare vremuri pe care le-a trăit vreodată neamul nostru.

Domnilor deputaţi, omenimea, săraca, dela începutul veacurilor s'a tot zbătut pentru a-şi asigura pe glob o existenţă vrednică de oameni, vrednică de făpturi alcătuite după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu. Şi veşnica frământare între Duhul Sfânt şi între Lucifer a silit omenimea să se refugieze la idealul, la credinţele cari de atâtea ori s'au dovedit deşarte. Dela revoluţia franceză încoace, democraţia a stăpânit spiritele şi credinţele cele mai bune.

Veacul al XIX-lea — după ce s'a emancipat s'ar putea zice, de sub cosmarul pe care l-a provocat Metternich — a crezut că s'a născut era nouă a fericirei, a suveranităţii, când omenimea îşi va putea croi soarta fără să fie vesnic dusă de căpăstru, de oligarhie.

Dar ar însemna să tăgăduim o realitate şi să fim nerecunoscători faţă de evoluţia istorică, dacă nu am recunoaşte că da, ideile democratice au fost la baza progresului şi că noi, Românii, mai cu seamă, nu avem dreptul să criticăm sau să ne batem joc de acele idei generoase care au făcut cu putinţă ca naţia noastră, după milenii, să se ridice la nivelul de astăzi şi să ajungem acolo ca din colibe ţăranul român depe toate plaiurile să poată intra în palatul regal din Bucureşti. (Aplauze prelungite, îndelung repetate).

Dar, ca toate lucrurile şi construcţiile omeneşti, a venit vremea degenerării şi pentru ideile la început atât de înalte şi generoase, şi ne-am pomenit cu excrescenţele politicianiste ale democraţiei clasice, îmbătrânite şi pe încetul degenerate.

Am avut parte şi noi de politicianism şi să recunoaştem, fiecare ne-am avut partea în proporţia activităţii cu care am participat la treburile publice, fiindcă bietul om este un instrument în atât de complicatele componente ale vieţei publice şi, fie şef, fie sub şef, fie simplu soldat trebue să meargă înainte după o anumită ideologie şi după comandamentul de forţă majoră pe care i le impun situaţiile. Am fost cu toţi vinovaţi.

Eu am crezut în puterile democratice.

In Ungaria, salvarea noastră nu putea să fie decât înfăptuirea reformelor democratice şi sociale. (Aplauze).

In România Mare ne-am pomenit că, în loc să ne apucăm, cu forţe unite, să punem pentru vecie temelii de nezdruncinat acestei ţări, am ajuns din cauza politicianismului să ne războim frate cu frate, să se urască tată cu fiu, să meargă zavistia până între copii, în familii.

Atunci, dându-ne seama, a trebuit, cu toţii, care judecăm destul de obiectiv, ca şi poporul care nu ştie multă doctrină, dar are sedimentată în suflet înţeleapta experienţă milenară, să ajungem la aceeaş concluzie: nu mai merge aşa înainte, fără să riscăm să ne ruinăm, fără să ne distrugem însăşi ţara şi viitorul acestui neam. (Aplauze prelungite).

Suveranitatea poporului? Odată şi odată la ani de zile, îşi dădea votul, iar votul, la o parte a alegătorilor, era de cele mai multe ori rezultatul demagogiei deşănţate, a făgăduinţelor care nu se puteau împlini, iar la o altă parte era a spiritului de turmă, unde, cu un ciocan de rachiu, se angajau voturile, pentru ca şefii şi clanurile politicianiste să poată stăpâni ţara.

Dacă toţi ar fi fost conduşi numai de gând curat şi de intenţii nobile şi generoase pentru binele obştesc, ar fi fost o soluţie, ar fi fost democraţia aceea ideală, constituţională.

Dar, în toate Statele conduse democratic — cred că aceasta este o constatare obiectivă — şi chiar în Statele apusene cele mai înaintate, îndărătul şefilor de partide sunt aiţi şefi, alte interese ascunse, în detrimentul binelui obştesc, în detrimentul mulţimilor şi al economiei naţionale.

Ei bine, domnilor, după starea aceasta, necondiţionat trebuia să vină dezastrul.

Cine să ia iniţiativă?

Privind vechile tablouri ale înfăptuirilor româneşti de odinioară, vedem în frunte pe reprezentanţii ostirii şi ai tuturor claselor sociale. Aceştia au făcut Unirea Principatelor, aceştia au adus Dinastia în ţară, aceştia s'au pronunţat când a sunt ceasul mare al Unirii naţionale. Iar astăzi, ca şi atunci, s'a făcut din nou dovada că suntem cu toţii, aclamând, în jurul Regelui României (aplauze prelungite).

Domnilor deputaţi, în zile atât de grele, când valuri se ridică jur împrejurul nostru, când atâţi duşmani şi atâtea interese străine ne ameninţă, ne-a dat Dumnezeu un noroc excepţional, ne-a dat pe acest Rege, care, în viaţă fiind, a dovedit că ştie să fie mare. (Aplauze prelungite şi îndelung repetate; membrii Adunării în picioare ovaţionează îndelung pe M. S. Regele).

Mai mare decât prevederea Lui şi mai mare decât înţelepciunea înţelegătoare, a fost însă curajul cu care a luat frânele în mână şi ne-a condus până unde am ajuns în ziua de astăzi. (Aplauze). A făcut dovada că pricepe sufletul acestui neam, că are de afface cu un neam înţelept. Dela opincă până la Vlădică, dela liberul profesionist şi savant, până la meseriaş, la muncitor, cu toţii au înţeles chemarea regală, deşi la început lucrurile s'au petrecut cam cum se petrec între oameni şi mai ales între oameni cari eram cu ţara unor obiceiuri pe care le ştim cu toţii.

Cum? Uniformă? Mi s'a spus şi mie: te-ai îmbrăcat în uniformă, ai defilat la bătrâneţe.

Da, domnilor, a fost o datorie. Nu numai eu, dar toţi ne-am convins că trebue să defilăm, pentru că acea defilare însemna manifestarea voinţei solidare de disciplină în jurul Regelui (Vii şi prelungite aplauze, strigăte de bravo).

Cele ce am văzut alaltăeri şi ieri constitue prevestirea unui viitor mai fericit, prevestirea unor generaţii de înfăptuitori, pentru că de mici copii au avut pilda şi a părinţilor şi a învăţătorilor şi profesorilor şi a Regelui lor, cum trebue omul să-fi facă datoria până la epuizare, dacă vrea să vadă împlinirea idealurilor lui. (Aplauze).

D-lor deputaţi, nu pot lăsa să treacă această ocazie fără să nu constat, în numele meu, desigur şi în numele d-voastră, toată satisfacţia pe care trebue să o aibă fiecare suflet de român, că dacă am ajuns unde am ajuns şi dacă M. Sa Regele a putut să înfăptuiască cele ce a înfăptuit, aceasta se datoreşte pe de o parte înţelepciunei naţiei întregi, iar pe de altă parte datoriei şi organului prin care le-a executat: guvernul (Aplauze prelungite).

A trebuit hotărâre, a trebuit o înaltă convingere. Şi a mai trebuit încă ceva: o pregătire şi sufletească şi ştiinţifică politică, pentru ca sub conducerea acestui prim ministru să se poată realiza aceste lucruri. (Adunarea ovaţionează, în picioare). Lui îi datoreşte ţara şi îi datorim noi cu toţii recunoştinţă pentru demnitatea, omenia şi corectitudinea cu care a condus aceste alegeri. (aplauze prelungite).

In interesul naţiunei şi al viitorului ţării, să fim cu toţii români. Minoritarii să ştie şi ei să fie români cu noi (aplauze.. Cu atât mai bine îi va merge maghiarului, sasului, bulgarului şi oricărui minoritar, cu cât va merge mai bine tovarăşului lui român. Fiindcă suntem legaţi ca gemenii siamezi: nu se poate ca Naţiunea Română să progreseze, fără ca să nu progreseze şi ei; nu se poate un declin pentru Naţiunea Română fără ca să nu-i ajungă şi pe ei dezastrul. (Aplauze).

In acest înţeles al ideii naţionale să fim români, iar români şi totdeauna români. Atunci, ţara aceasta va înflori şi vom ajunge ca să ne vedem înfăptuite idealurile.

Dumnezeu să ne ajute la muncă rodnică, ca să putem după aceia într'adevăr, când se va termina această sesiune, să spunem: muncă bună am făcut în interesul naţiunei, cu ajutorul lui Dumnezeu (aplauze prelungite şi îndelung repetate. Adunarea ovaţionează în picioare).

D. Armand Călinescu, preşedintele consiliului, felicită pe d. Vaida, strângându-i călduros mâna.

D. preşedinte VAIDA VOEVOD propune următoarea comisiune care să redacteze răspunsul la Mesaj: Adam Nicolae, Banu Gheorghe, Brudariu Adrian, Capidan Theodor, Ciobanu Ştefan, Flondor Şerban, Gherman Eftimie, Gigurtu Ion, Gust Waldemar, Hortolomei Nicolae, Niţescu Voicu, Rădulescu-Motru Constantin, Rosetti Alexandru, Teleki Adam şi Vâlcovici Victor.

Adunarea a adoptat propunerea.

Expunerea d-lui ministru de externe Gafencu

D. consilier regal dr. AL VAIDA VOEVOD, preşedinte, spune că regulamentul vechi nu se mai potriveşte erei noui.

Pentru elaborarea noului regulament propune o comisie restrânsă formată din d-nii: Angelescu Constantin, Lugoşianu Ion, Herovanu Alfons, Portocală Radu şi Neguş Aurel (aplauze).

D. consilier regal, dr. AL. VAIDA VOEVOD, preşedinte: Domnilor deputaţi, fac propunerea să împlinim ca primă datorie faţă de neam, jertfind fiecare dintre noi diurna unei zile pentru trebuinţele înzestrării armatei (aplauze prelungite).

Adunarea a adoptat propunerea.

D. consilier regal dr. AL VAIDA VOEVOD, preşedinte, dă cuvântul d-lui Gr. Gafencu, ministrul afacerilor străine.

D. GR. GAFENCU, ministrul afacerilor străine, spune că înainte de a face expunerea de politică externă, ţine să felicite Camera pentru preşedintele pe care şi l-a ales.

Numele lui Alexandru Vaida-Voevod este şi rămâne legat de istoria ţării. El aminteşte un trecut de luptă, de luptă îndârjită şi o credinţă însufleţită în viitorul neamului; el aminteşte o biruinţă minunată, îndreptăţită încoronare a unei cauze drepte şi el este legat, însfârşit, de strângera la o laltă, într'un chiag puternic şi plin de viaţă, a neamului românesc, este legat de unitatea desăvârşită şi definitivă a românilor (aplauze prelungite).

Camera care înfăţişează şi exprimă această desăvârşită unanimitate şi această desăvârşită unitate, nu putea să-şi aleagă un preşedinte mai nimerit.

Să-mi fie îngăduit să amintesc că în timpul celei din urmă ale sale cârmuiri, am avut cinstea să fiu unul dintre cei mai apropiaţi colaboratori ai d-lui Alexandru Vaida Voevod şi mi-a fost dat să încep să lucrez la ministerul de externe sub prietenească, îndrăsnesc să spun, sub părintească domniei-sale îndrumare.

De aceea sunt fericit că pot face această expunere de politică externă în faţa noului Parlament, sub preşedinţia domniei sale.

Sunt fericit că pot împărtăşi noului Parlament unele impresii pe care le-am culeş în lunga călătorie pe care am făcut-o acum câteva săptămâni în străinătate.

Tin cu acest prilej să arăt, odată mai mult, recunoştinţa mea pentru primirea atât de caldă şi de sinceră pe care am avut-o la Berlin, unde am fost oaspetele guvernului german ca şi în Belgia, în Anglia, în Franţa, în Italia, la Sfântul Scaun şi în Iugoslavia.

De unele dintre aceste ţări ne leagă prietenii vechi şi încercate. Cu altele suntem bucuroşi să putem întări raporturi de rodnică şi leală colaborare.

Pretutindeni am putut vedea cât de preţuite sunt legăturile politice şi economice cu ţara noastră şi câtă încredere se arată, în aceste zile de nelinişte şi de îngrijorare, paşnicului cuvânt de trecere: România.

Mi-am dat seama, lămurind în toate locurile pe unde am trecut cu aceeaşi sinceritate, politica României, cumpănită nu pe temei de temeri sau de dibăcii deşarte ci potrivit cu interesele ei reale şi cu îndreptăţitele ei năzuinţe, că cine îndrăzneşte chiar pe vremi de furtună să semene pace, pace culege.

Şi am înţeles cu o mulţumire pe cari aşi vrea să v'o împărtăşesc că unitatea ţării noastre ca şi puterea şi neatârnarea ei sunt privite pretutindeni drept un principiu de ordine şi de pace.

Fireşte, domnilor, că această unitate, azi atât de puternic închegată, atârnă de noi şi de bărbăţia noastră. Pentru a întări siguranţa ţării, e nevoe în orice clipă de toată vlaga şi de toată voinţa noastră încordată. Prietenia însă ce ni se arată din toate părţile, ne înlesneşte ca în ciuda tuturor frământărilor să ne împlinim cu linişte sufletească, cu simţ de dreptate şi cu voinţă de pace toate îndatoririle.

Aceste îndatoriri sunt cu atât mai numeroase cu cât prietenia ce ni se arată este mai generală. Printre vocile străine care au stăruit asupra acestui fapt este una care se întreabă: Ce vrea România? Nu cumva năzuieşte în vremi când în politica internaţională taberile stau acum faţă în faţă ocupând poziţii de luptă şi când toate privirile se îndreaptă spre ea, să propună o formulă nouă?"

Răspundem: de ce nu?

Formula pe care o propunem nu este chiar atât de nouă. Numele ei mai are răsunet în toate conştiinţele: Europa!

Pentru a descoperi această formulă nu e nevoe să faci prea multe socoteli. Nu e nevoe nici să te pierzi în dibuiri ideologice. Simţul realităţii te duce spre ea. Nu e în adevăr realitate de care să ne izbim mai des în vremurile noastre, decât această Europă care nu poate trăi dacă nu găsim cu toţii mijlocul de a trăi laolaltă şi care dacă se prăbuşeşte ne va acoperi pe toţi sub dărâmăturile ei.

Am simţit unitatea şi indivizibilitatea ideii europene în toate capitalele prin care am trecut, unde aceeaşi străducită civilizaţie se sbate la marginea prăpastiei pentru a nu pieri.

Mi-am dat seama mai ales de această unitate europeană, ascultând gândurile şi îngrijorările cârmuitorilor cu care am avut cinstea să stau de vorbă. Nu voi uita niciodată cuvintele prin care îndrumătorul unui puternic Imperiu de pe continent, după ce mi-a desluşit de mâine, mi-a prorocit că la sfârşitul luptei, pe un pământ pustiit, biruitorii şi învinşii vor zace sub aceeaşi ruini.

Am purtat aceste cuvinte prin care se exprima atât de precis şi atât de plastic o convingere bărbătească despre neputinţa de a privi războiul în împrejurările de azi, drept un ţel sau o deslegare, ca o solie de pace, din ţară în ţară. Şi pretutindeni am găsit ce ar putea fi războiul de mâine, mi-a prorocit că la sfârşitul luptei, pe un pământ pustiit, biruitorii şi învinşii vor zace sub aceeaşi ruini.

Gândul de a pune capăt acestor frământări prin forţă nu a pierit încă. Vedem cum se înmulţesc înarmările, cum se adâncesc tranşeele, cum se întind deoparte şi de alta fronturile de luptă. Sunt vremi militare şi eroice, cărora fie care popor e dator să le facă faţă cu bărbăţie.

Vremurile acestea eroice au adus însă mai pretutindeni la cârma Statelor bărbaţi din generaţia războiului trecut, pe care nu teama de luptă dar priceperea vie a urmărilor nimicitoare a unui nou prăpăd îi opresc pe calea unor răspunderi fără eşire şi fără ertare. Numai o greşeală de psihologie, adică o preţuire greşită a forţelor ce stau faţă în faţă şi a hotărârii lor de rezistenţă, ar putea pricinui o deslegare războinică. Pe măsură ce aceste forţe se strâng mai mult şi rezistenţa lor se organizează, se strânge de asemenea jocul diplomatic dintre Puteri şi este tot mai putin loc pentru greşeli, pentru acte de surprindere.

Şi cum totuşi lumea simte că aşa nu mai merge fiindcă în nesiguranţa zilei de azi nu mai sunt raporturi normale între popoare, nu mai e nici rândulală cu temei nici muncă productivă, se aşteaptă cu din ce în ce mai multă nerăbdare, o eşire din aceste frământări.

Astfel apare din nou imaginea chinuită a Europei, care dacă nu poate să piară, trebue să aibă putinţa de a trăi.

Ea tinde să-şi sprijine de pe acum începuturile unei vieţi noi pe echilibrul de forţe care este pe cale să se statornicească.

LEGATURILE INTRE POPOARE

Atâta vreme însă cât vor sta faţă în faţă axe şi alianţe, închegate potrivit unor lozinci de apărare şi de rezistenţă, raporturile internaţionale vor rămâne şi ele înţepenite. Nu tăgăduim folosul unor asemenea legături între popoare. Ele nu trebuesc nici slăbite nici înlăturate. Aceste legături pot însă şi trebue să fie înmulţite. Numai prin înmulţirea lor şi prin înlăturarea supărătoarei înfăţişări a unui continent despărţit în două, se poate ajunge la singura eşire firească şi trebuincioasă din frământările de azi: la o viaţă europeană rânduită într'o atmosferă de înţelegere şi de voe bună.

Cine îşi păstrează libertatea de gândire şi de acţiune trebuincioasă ca să contribue la opera de apropiere între popoare, slujeşte nu numai un ideal înalt dar ţine seama de realităţile de care atârnă soarta tuturor.

Imi vin în minte cuvintele tânărului şi atât de distinsului Suveran al Belgilor, prin care a deslusit acum de curând un gând ce-l preocupă de mult şi pe care mi-a făcut cinstea să mi-l împărtăşească.

Statele mijlocii şi mici, crede Majestatea Sa Regele Leopold, au misiunea de a se apropia între ele pentru a cerceta şi a propune măsurile economice ca şi principiile de morală internaţională pe care să se poată clădi o viaţă internaţională rânduită şi paşnică. Nicăeri asemenea cuvinte nu stârnesc un ecou mai viu ca în România unde sub Inalta conducere a unui alt Rege inimos şi luminat, ţara întreagă este dornică să lupte, cu vorba şi cu fapta pentru pace.

Până să ajungem însă la o paşnică încercuire a pornirilor războinice, ne putem strădui fiecare prin atitudinea şi acţiunea noastră, să lămurim lozinci le şi să alungăm fantomele ce întunecă şi otrăvesc viaţa internaţională.

Vom izbuti astfel să punem în lumină acele realităţi spirituale şi sufleteşti care nu se impun numai prin forţă şi care sunt în bună parte legate de fiinţa naţională liberă şi neatârnată a Statelor mici şi mijlocii.

SPAŢIU VITAL

Să luăm de pildă cuvintele „spaţiu vital" despre care se vorbeşte azi atât de mult. Date fiind împrejurările economice de azi, fiecare Stat face întrucâtva parte din spaţiul vital al vecinilor lui, fiindcă pentru a trăi toate Statele au nevoe unele de altele. Dacă formula „spaţiu vital" aşa nepreciză şi neîngrădită poate stârni unele îngrijorări, asta vine de acolo că problemele pe care le ridică interindependenţa economică între State au fost lăsate în părăsire. In măsura în care Statele îşi vor îndestula nevoile lor de viaţă, fie prin legături economice directe şi prin înlesniri aduse comerţului internaţional, fie potrivit unui plan mai întins care să cuprindă şi să apropie toate produsele, bogăţiile şi materiile prime complimentare — plan de organizare al vieţei internaţionale la care, după informaţiile autorizate ce mi s'au dat, bărbaţi de mare autoritate şi răspundere lucrează cu toată râvna — se va putea da îngrădirea trebuincioasă noţiunei spaţiului vital.

România a cercetat aceste probleme într'un spirit de solidaritate europeană. Ea a dovedit cu prisosinţă simţul ei de înţelegere al realităţilor, prin acordurile economice pe care le-am încheiat. Spaţiul care se întinde între hotarele ei, rămâne însă, să se ştie, bine rezervat numai misiunei pe care o are de împlinit neamul românesc.

PROBLEMA MINORITAŢILOR

Aşi vrea domnilor să ating deasemenea problema minorităţilor. E o problemă care deşi priveşte mai mult politica internă. are totuşi înrâuriri puternice asupra raporturilor dintre State. Tin să declar cu toată tăria, că problema minorităţilor din România nu este privită nicăeri, de nici o putere însemnată, de nici un guvern răspunzător drept o problemă teritorială. Toţi cârmuitorii cu răspundere îşi dau seama că în cuprinsul hotarelor lui Statul român este un Stat naţional din care nu se pot despărţi frânturi minoritare fără a deslipi din blocul puternic închegat al neamului nostru frânturi mult mai însemnate de români. De aceia nici o mare putere nu urmăreşte şi nu sprijină revendicări teritoriale ce ar fi îndreptate împotriva noastră. Această constatare mi-a îngăduit să spun că principiul integrităţii noastre teritoriale, care e la temelia politicei noastre externe, este un principiu general de ordine şi de pace europeană.

Faptul că uneltirile ce s'ar pune la cale împotriva statornicei temelii a Statului nostru sunt zadarnice, nu poate decât să contribue la limpezirea raporturilor dintre noi şi unii vecini. El poate să înlesnească deasemenea temeinica deslegare, în cuprinsul hotarelor noastre, a problemei minoritare. Intr'adevăr, problema minoritară, ca orice problemă politică, suferă depe urma situaţiilor provizorii, însoţite de stări sufleteşti de frământare şi de nesiguranţă. Ea nu-şi găseşte soluţia potrivită, întemeiată pe rânduieli şi legiuiri statornice, decât într'o atmosferă de linişte şi trainică aşezare.

Ştiţi cu toţii cât ne-am străduit, şi chiar în anul din urmă, pentru a da chestiunilor minoritare o cât mai dreaptă deslegare. Statutul minorităţilor din toamna trecută, nu reprezintă numai o simplă formalitate. El cuprinde intenţiile noastre cele mai sincere şi voinţa noastră hotărâtă de a face dreptate tuturor cetăţenilor ţării. Am stăruit cu acest prilej asupra grijei deosebite ce se cuvine intereselor culturale, şcolare, bisericeşti şi economice a unor cetăţeni pe care suntem dornici să-i legăm cât mai strâns de Statul nostru.

Fireşte, o problemă care are atâtea laturi nu numai politice şi economice dar şi sufleteşti, e în veşnică deslegare şi cere dovezi neîncetate şi veşnic reînoite din partea tuturor, de spirit de înţelegere şi de voie bună. Implinirea unui Statut de care e legat cuvântul ţării reprezintă nu numai îndatoriri politice sau sociale, dar mai ales îndatoriri de omenie. Aceste îndatoriri nu le putem împlini decât sub impulsiunea simţimintelor noastre de dreptate şi de omenie şi nu cu învoiala sau sub controlul unui Stat străin pentru care deslegarea fericită şi definitivă a problemei noastre minoritare, nu reprezintă poate un interes tot atât de mare ca pentru noi. Iată dece România nu va consimţi la noui obligaţii privitoare la minorităţi decât faţă de ea însăşi şi în cuprinsul organizaţiei ei de Stat.

Această hotărâre nu micşorează întru nimic valoarea declaraţiilor şi faptelor guvernului român în favoarea minorităţilor. Guvernul român este gata să încheie o înţelegere prietenească şi leală cu Statele vecine. El socoteşte că o asemenea înţelegere cu statul maghiar, care are de deslegat atâtea probleme politice şi sociale asemănătoare cu ale noastre, poate fi deosebit de folositare unei bune şi paşnice rânduieli în bazinul dunărean.

Suntem fericiţi în această privinţă că prietena noastră Iugoslavia ne-a arătat că împărtăşeşte deplin părerile, atitudinea şi acţiunea noastră politică.

POLITICA ROMANIEI

V'am vorbit de îndatoririle noastre faţă de pace. Ne vom sili să le împlinim cu toată hotărârea. Cu aceiaşi hotărâre ne îngrijim de îndatoririle noastre faţă de siguranţa ţării.

SIGURANŢA NOASTRA SE SPRIJINA INAINTE DE TOATE PE NOI INŞINE.

NU LUAM NIMIC DIN CE NU ESTE AL NOSTRU DAR INTARIM ŞI APARAM CU INDARJIRE TOT CE NE APARŢINE. Am sprijinit această lozincă pe solemna înştiinţare dată în numele guvernului de primul ministru şi de ministrul de externe că: SUNTEM HOTARAŢI SA APARAM CU ARMELE HOTARELE ŞI NEATARNAREA TARII. LA ORICE ATINGERE A ACESTOR BUNURI NE VOM BATE.

Aşezând astfel siguranţa ţării la adăpostul hotărîrii noastre de a ne apăra, am ţinut să arătăm că politica noastră externă îşi are isvorul ei de viaţă şi de putere înlăuntrul ţării. Aci, se sprijină în orice clipă pe două forţe vii şi reale: PE VOINŢA NEAMULUI DE A TRAI INTREG ŞI LIBER ŞI PE ARMATA ŢARII.

Două mari puteri prietene. Franţa şi Anglia, au declarat eă sunt gata să ne dea întregul lor sprijin dacă vom fi nevoiţi vreodată să împlinim voinţa noastră de apărare. Am primit această îndoită declaraţie cu toată recunoştinţa. Am privit-o ca un act de prietenie din partea unor puteri de care ne leagă simţiminte adânci şi amintiri glorioase. Am privit-o deasemeni ca un semn că voinţa de apărare din care izvoreşte dreptul la viaţă al fiecărui popor, e dela sine cuprinsă în orice sistem de siguranţă care urmăreşte statornicirea şi organizarea păcii.

Legăturile noastre de alianţă cu Polonia ne cer o prietenească şi cât mai sinceră colaborare cu vecina noastră dela Nord.

Alături de Polonia şi în situaţii asemănătoare am urmat o politică chibzuită şi cu cumpănă dreaptă. Relaţiile noastre de vecinătate cu Rusia Sovietică sunt neturburate şi bune, cum am putut-o constata cu mulţumire cu prilejul trecereii d-lui Potemkin prin ţară. Am respectat principiul de a nu ne sprijini pe o mare putere vecină împotriva alteia — pentru a nu da pricină de conflict între puterile pe care le despărţim — la hotarul sau pe teritoriul ţării. Acest principiu e şi rămâne folositor intereselor noastre, intereselor vecine şi mai ales păcii generale. O Românie puternică şi neatârnată, e pentru Statele din jurul nostru, o chezăşie de siguranţă.

INŢELEGEREA BALCANICA

Avem credinţa că Inţelegerea Balcanică e menită să aibă o însemnătate din ce în ce mai mare.

Scopul ei e să apere ordinea în Balcani. Unitatea ii e asigurată de comunitatea de interese dintre Statele balcanice şi prin voinţa lor de a sluji acelaşi ideal de pace.

Binevoitorul şi atât de sincerul interes pe care cele patru puteri îl arată Bulgariei dovedeşte că ele nu înţeleg să excludă pe nimeni din comunitatea balcanică. Dimpotrivă, ele sunt gata să primească în rândurile lor pe cei care îşi dau seama cât de trebuincioasă e, în împrejurările de azi pentru toate popoarele balcanice, această comunitate. Solidaritatea însă de care dau dovadă oricând puterile aliate zădărnicește socotelile sau uneltirile ce s'ar îndrepta împotriva ordinei pe care ele o asigură şi la nevoie o vor apăra cu toată hotărîrea.

Increzătoare în misiunea ei de a fi pentru cele patru puteri o garanţie de siguranţă şi de neatârnare, Inţelegerea Balcanică e de pe acum un factor hotărîtor de cumpănă şi de pace în Europa. Unitatea ei de gândire şi de acţiune e asigurată prin contactul atât de strâns pe care îl păstrăm între aliaţi. Amintesc întâlnirile pe care le-am avut după atât de însufleţita adunare a Consiliului la Bucureşti, cu ministrul de externe al Republicei turce la Istanbul şi cu ministrul de externe jugoslav la Belgrad şi la Orşova. Ţin să amintesc deasemeni, cu acest prilej, că chiar în aceste zile voi avea cinstea să fac o vizită oficială la Ankara şi la Atena, unde am fericirea să duc cuvântul de caldă şi leală prietenie a ţării noastre.

ACORDURILE ECONOMICE

Acordurile economice cu Franţa şi cu Marea Britanie, înseamnă locul nostru pe piaţa internaţională şi trebuie, în împrejurări prielnice, să se poată desvolta în proporţii tot mai însemnate. Ţin să arăt, în sfârşit, cât de prielnică poate fi, o lungă perioadă de linişte şi de bună înţelegere, desvoltării fireşti a raporturilor noastre cu munca, puterea de producţie şi comerţul Italiei de care ne leagă atâtea interese complimentare şi atâtea afinităţi de rasă.

Iată domnilor, unele deslusiri despre ţelurile şi metodele politicei noastre externe.

Ţinem ca această politică să fie vie şi înţelegătoare, după cum plină de viaţă e ţara căreia îi închinăm toată dragostea şi toată puterea noastră de muncă.

Indrăznim deasemenea să dăm acestei politici care urmăreşte apărarea şi drepturile noastre în afară, pecetea fiinţei noastre naţionale:

România înseamnă un trecut de lupte şi de jertfe. Datorăm acestui trecut, conservarea unei rase vechi şi nobile de care suntem mândri. Ii datorăm libera desfăşurare a poporului nostru în cuprinsul unor hotare drepte şi statornice. Avem voinţa să păstrăm această moştenire întreagă, neatinsă.

România reprezintă, pentru noi, rodul unei civilizaţii la care au contribuit prin munca şi strălucirea lor atâtea popoare cu care am întreţinut de ani de zile raporturi prieteneşti. Pacea nu înseamnă o înşirare de formule, ci dăinuirea mai departe a acestei civilizaţii făuritoare de viaţă şi de belşug. Ea cere o sforţare continuă de energie, de prevedere, de înţelegere.

La îndemnul înţelept şi avântat al Regelui îndrumător de neam, strângem puterile noastre de apărare, de muncă şi de viaţă şi le aşezăm cu o bărbătească hotărâre în slujba siguranţei acestei ţări, a ordinei şi a bunei înţelegeri între popoare.

D. consiler regal dr. AL. VAIDA VOEVOD, preşedinte, anunţă şedinţa viitoare pentru Marţi 13 c., la ora 10 dim.

La ordinea de zi va fi discuţia generală asupra proectului de răspuns la Mesajul Tronului şi discuţia generală asupra proectului de regulament al Adunării Deputaţilor.

Şedinţa se ridică la ora 12.

SENATUL

D. prof. N. Iorga a fost ales preşedinte al Maturului Corp

Prima şedinţă a noului Senat s'a deschis Vineri dimineaţă, în palatul refăcut din b-dul Elisabeta.

In incintă se recunosc senatorii de drept, figuri cunoscute vechiului Senat, alături de alte figuri bine cunoscute ale vieţii noastre comerciale şi industriale, agricole, ale profesiunilor intelectuale, — senatorii corporatişti, aleşi sau numiţi de Suveran.

Dela balconul presei se disting figurile d-lor: prof. N. Iorga, G. G. Mironescu, C. Argetoianu şi g-ral Văitoianu, consilieri regali; prof. A. C. Cuza, I. Inculeţ, Al. Lapedatu, I. Nistor, N. Chirculescu, C. Dimitriu, N. N. Săveanu, toţi senatori de drept.

Pe banca ministerială şi în incintă, printre noui sau vechi senatori, guvernul este reprezentat prin domnii: Victor Slăvescu, Victor Iamandi, I. Bujoiu, D. V. Ţoni, pr. Nae Popescu şi Ion Marin Sadoveanu.

Cei prezenţi poartă uniforma Frontului Renaşterii, albă sau albastră.

La ora 10, pentru când fusese anunţată deschiderea, sala de şedinţe era plină. S'au mai aşteptat totuşi câteva minute, — timp consacrat în mod neoficial ca şedinţă de recunoaştere între membri.

La ora 10.15, d. Al. Săndulescu, fost vice-preşedinte al ultimului Senat, propune preşedinţia de vârstă a d-lui prof. A. C. Cuza, care este admis în unanimitate de M[illegible] Corp.

Cuvântarea d-lui prof. A. C. Cuza

D. prof. A. C. CUZA, preşedinte de vârstă, ocupând fotoliul prezidenţial, rosteşte următoarele: Venind la această tribună, vă exprim toată recunoştinţa mea că în virtutea vârstei mele am ajuns să prezidez această onorată adunare.

Cel dintâiu gând al meu şi al dv. al tuturora, se ridică cu recunoştinţă către M. S. Regele Carol II.

(Senatul în picioare ovaţionează îndelung).

Regele Carol, cu adâncă pătrundere a stuaţiunilor şi a principiilor care cârmuiesc statele, a schimbat fundamental organizaţia politică a ţării şi ne-a dat acest parlament care este parlamentul muncii şi al breslelor.

Sunt fericit că pot zice că am venit ca să prezidez acest parlament pentru care, în principiu, am luptat viaţa mea întreagă, fără ca să-mi fac niciun merit din acest fapt.

Intrând în desbateri, cea dintâiu datorie a mea este să vă propun ca să alegeţi un preşedinte al acestei adunări. Vă propun să alegeţi pe d. prof. Nicolae Iorga. (Aplauze prelungite.

D. prof. Nicolae Iorga ocupă fotoliul prezidenţial.

Cuvântarea d-lui prof. N. Iorga

D. preşedinte prof. N. IORGA începe mulţumind d-lui prof. Cuza care — spune d-sa — reprezintă cu atâta tinereţe şi cu atât avânt un ideal care a fost şi al meu şi de care cred că în momentul de faţă dv. sunteţi mai însufleţiţi decât oricând. Acest ideal este marele adevăr în care trăim acuma: descătuşarea dintre hotarele prea strâmte şi din legăturile prea împovărătoare ale unei vieţi politice, pe care trebue să o socotim sfârşită.

In numele dv. cred că pot să-i aduc acest omagiu, care pentru mine este unit cu un sentiment de adâncă duioşie ce nu se poate exprima prin cuvinte.

Mulţumeşte apoi pentru aclamaţiile cu cari a fost primit azi d-sa, fostul preşedinte al Camerei din momentul unirii tuturor provinciilor româneşti. Este o amintire neuitată pentru mine — continuă d. prof. Iorga — şi neuitată pentru toţi aceia dintre dv. cari au fost acolo şi au colaborat la acest mare act naţional.

Dv. aţi voit să prezidez Senatul, în momente de înoire deplină, pe care o doresc adâncă, — şi sper că va fi adâncă, pentrucă este sinceră. Şi să mi se dea voie să cred că această prezidare nu este o jucărie de o lună de zile; voiu căuta ca în regulament să se stabilească şi o statornicire a prezidării Senatului, ca să nu mai fie, cum era odinioară, la dispoziţiunea tuturor intrigilor, de câte ori era o nouă chemare a acestei Adunări.

Socotesc acesta începutul unei noui şi fericite ere pentru poporul românesc

D-stră reprezentaţi o maturitate care n'are a face cu bătrâneţea. Şi să-mi daţi voie să recunosc printre mulţi dintre dv. pe foştii mei elevi de odinioară, (aplauze) acea tânără generaţie dela 1906 — anul revoluţiei în domeniul moral — şi dela 1907.

Pe de o parte sunt foarte mulţi din parlamentele cele vechi, de care să nu vorbim aşa de mult rău, fiindcă au fost pe vremea aceia oameni eminenţi, aparţinând un